

BASISSUBSIDIE VOOR BESTAANDE PLAATSEN GEZINSOPVANG

Eind september ontvingen onthaalgezinnen TO een oproep 'basissubsidie'. Vanuit diverse contacten kunnen we opmaken dat de onthaalgezinnen vooral verwonderd maar tegelijk tevreden waren over de mogelijkheid om een basissubsidie van 281,16€ of max/jaar: 2249,28€ te krijgen.

UnieKO ziet deze basissubsidie als uitgelezen kans om als zelfstandige onthaalouder een volledige, sociale zekerheid op te bouwen en volwaardige sociale rechten te genereren.

De oproep veroorzaakte echter heel wat reacties die zeker de nodige aandacht verdienen.

1. Boekhouding en begroting

Art. 4. De organisator maakt jaarlijks een begroting op met een overzicht van de voorzienbare inkomsten en de geraamde uitgaven voor de van toepassing zijnde specifieke dienstverlening, vermeld in dit besluit.

De organisator hanteert een boekhouding die inkomsten en uitgaven die verband houden met de activiteiten van kinderopvang, voor de toerekening van de kosten en inkomsten, transparant afzondert.

*Het gaat er om dat de onthaalouder **het bewijs moet leveren dat de subsidies worden gebruikt voor de kinderopvang.***

Maar:

- *Besteedt de onthaalouder de subsidie volledig voor de kinderopvang, hij/zij zal belast worden op de extra inkomst. Mogelijks hogere belastingsschaal (+ bepaalde voordelen die verdwijnen).*
- *Onthaalouders werken met het kostenforfait 17,5€/dag/kind – is in 1989 ingevoerd omdat de kosten voor kinderopvang de privékosten doorkruisen en bijgevolg zeer moeilijk te definiëren zijn.*
- *Veel zelfstandige onthaalouders houden opvangprijs laag om concurrentiële redenen (IKT), maar vaak om belastingdruk en sociale zekerheid als zelfstandige te beperken.*

Wat dient de onthaalouder in haar boekhouding en begroting te zetten? Moet hij/zij bewijzen dat de activiteit financieel gezond is? Dus betekent dit een overzicht van inkomsten en uitgaven? Of dient hij/zij aan te tonen waaraan de ong. 2250€ is besteed?

2. Sociale zekerheid

Veel onthaalouders betalen geen sociale zekerheid. De vraagprijzen voor opvang worden afgestemd op de omliggende marktprijs. We zien een gemiddelde van 22€.

UnieKO ziet de basissubsidie als uitgelezen mogelijkheid voor de onthaalouder om een volledige sociale zekerheid te betalen en de sociale rechten als zelfstandige op te bouwen. Het kan niet dat een onthaalouder een dergelijke verantwoordelijke job uitvoert, vaak > 50u/week werkt en vb geen pensioen kan opbouwen. Dat zij afgeleide rechten moet genieten van de echtgenoot.

Maximum basissubsidie = 2248€; minimum sociale bijdrage zelfstandigen=2884€

Rudimentaire rekenoefening: resultaat is weliswaar afhankelijk van vraagprijs, capaciteit en bezettingsgraad. Let wel bij dagdeel waar prijs lager is dan 17,5€ is de inkomst belastingvrij. Daarom rekenen we bezettingsgraad van 70%.

inkomsten per jaar	8*22*220*0,7	€ 27.104,00
kostenforfait per jaar	8*17,5*220*0,7	€ 21.560,00
belastbaar inkomen	27104-21560	€ 5.544,00
basissubsidie	281*8	€ 2.248,00
totaal belastbaar inkomen	5544+2248	€ 7.792,00
Sociale zekerheid per jaar	721*4	€ 2.884,00
Belastbaar na aftrek RSZ	7792-2884	€ 4.908,00

3. 220 openingsdagen

220 openingsdagen is voor heel veel onthaalouders een te zware opdracht. Wil men minstens 11 u open zijn, werkt men een volle week 55u, deze uren enkel effectieve opvang van kinderen. Naast deze opvangwerkuren dienen nog heel wat bijkomende taken te gebeuren. Daarom zijn veel onthaalouders geen 5/5 open. Werkt hij/zij bijgevolg slechts 4 dagen dan moet hij/zij in dit geval 55 weken open zijn, wat onmogelijk is.

Wat gebeurt als een onthaalouder ziek wordt en de openingsdagen verminderen. Verliest zij dan haar basissubsidie?

BVR Subsidie

Hoofdstuk 2. Voorwaarden specifieke dienstverlening

Art. 14. De organisator zorgt voor minstens 220 openingsdagen per volledig kalenderjaar op het niveau van:

1° voor gezinsopvang, **de subsidiegroep**;

....

Het aantal dagen, vermeld in het eerste lid, wordt verhoudingsgewijs verminderd:

1° voor gezinsopvang, als **geen enkele kinderopvanglocatie** een volledig kalenderjaar actief is;

....

Hier is een versoepeling voorzien voor de onthaalouders aan de dienst.

We zien nochtans de tendens minder dagen/dagdelen ook bij de aangesloten onthaalouders. Maar omdat minstens 1 onthaalouder instaat voor 220 dagen kunnen anderen minder dagen presteren.

“Omdat kinderopvang goed is voor kinderen en ouders, is het belangrijk dat er voldoende aanbod is. Om aan de vergunningsvoorwaarden te voldoen, heeft de organisator kosten. De basissubsidie is een forfaitaire tegemoetkoming in deze kosten”.

Is bijgevolg met deze versoepeling de dienstverlening overal in verhouding tot de subsidie?

4. Communicatie is onduidelijk

De basissubsidie kwam zeer onverwacht en werd aangekondigd samen met de folder en telefonisch contact vanuit K&G omtrent de kinderopvangtoelage. “De subsidie compenseert de extra administratie en mogelijke aankoop van digitools”, wordt toegelicht.

De kinderopvangtoelage staat o.i. los van de basissubsidie. Dient de basissubsidie niet voor de extra inspanning om 220 dagen open te zijn?

Door deze twee zaken te koppelen ontstaat verwarring. “Krijg ik deze subsidie omdat ik meewerk aan de toelage voor de ouder?” Mag ik het ene of het andere weigeren?”

Er wordt gesproken over laptop, tablet of smartphone die niet ouder mag zijn dan 1 jaar. De onthaalouder ziet een noodzaak om te investeren, vraagt zich af of ze de nodige competenties zal hebben of wat als het internet niet naar behoren werkt, ... daarom denken sommigen eraan geen subsidies aan te vragen, dan hoeven ze al die administratie rond de toelage niet te doen”.

De gebruikte terminologie in de oproep is voor veel onthaalouders ook té ver van hun bed. Het zorgt voor frustratie. Bang dat men iets zal aanvragen en achteraf zal blijken dat het een foute keuze was.

Vb:

De organisator moet een concreet en realistisch tijdsplan voor de omschakeling opgeven. Hij geeft duidelijk aan wanneer hij plant de subsidiebelofte om te laten zetten in een subsidietoekenning en hoe hij die timing zal halen. Hij houdt hierbij rekening met de stappen die hij nog moet zetten om aan de subsidievoorwaarden te voldoen. Kind en Gezin maakt een inschatting of het tijdsplan realistisch is.

Of

Krijg je een positieve beslissing voor een subsidiebelofte, dan moet je deze laten omzetten in een subsidietoekenning zodra je aan alle voorwaarden voldoet. Pas daarna krijg je de subsidies ook effectief uitbetaald.

<https://www.kindengezin.be/img/aanvraag-subsidietoekenning-na-subsidiebelofte.pdf>

5. Negatief advies

Beslissingskader - Sommige uitsluitingscriteria zijn zéér nieuw. Waarom werden deze zeer stringente criteria hier ingevoerd voor de zwakste actors in de kinderopvang? De basissubsidie staat geenszins in verhouding met deze criteria.

1. De onthaalouder kan uitgesloten worden voor de basissubsidie. Waarop wordt het dossier o.a. gescreend?

- zware financiële problemen van de organisator die een tegenindicatie zijn om subsidies toe te kennen – heeft K&G/ZI zicht op privérekeningen?

2. De onthaalouder kan ook een negatief advies van het lokaal bestuur krijgen.

Het lokaal bestuur heeft als lokale regisseur een belangrijke rol bij de ontwikkeling van het kinderopvangaanbod. Daarom biedt Kind en Gezin aan het lokaal bestuur de mogelijkheid een gemotiveerd negatief advies uit te brengen als:

- het lokaal bestuur oordeelt dat de opvang **niet tegemoetkomt aan de lokale behoeften aan kinderopvang van baby's en peuters**; *Wordt aan het lokaal bestuur carte blanche gegeven? Wat betekent niet tegemoet komen aan de lokale behoeften?*

- de organisator **manifest weigert mee te werken** aan het Lokaal Loket Kinderopvang van de

gemeente (als er een Lokaal Loket is).

Er zijn een aantal Lokaal overleggen die half werken of zelfs niet bestaan en heel wat lokaal loketten zijn er nog niet maar toch staat hier reeds een quote 'weigert manifest', terwijl we allen heel goed weten dat zelfstandige onthaalouders een grote administratieve overload hebben, weinig digitaal actief zijn en vooral de zwakste schakel zijn in het lokaal netwerk.

Nieuw: De lokale overheid ontvangt tezelfdertijd van de oproep een schrijven met info, overzichtslijst gezinsopvang en een formulier om negatief advies te formuleren.

Het spijt me te moeten vermoeden dat een zeer belangrijke basisondersteuning voor de zelfstandige onthaalouder, snel is ingevoerd als doekje tegen het bloeden bij de invoering van de kinderopvangtoelage.

Het actieplan ter ondersteuning voor de gezinsopvang had hier nochtans een uitgelezen kans om via deze basissubsidie een erkenning te bieden voor het waardevolle werk dat ze dagelijks voor vele ouders en kinderen leveren en die ze verdienen.

UnieKO vraagt daarom

- schrapping van boekhouding en begroting
- aanpassing/versoepeling voorwaarde specifieke dienstverlening – 220 openingsdagen
- uitleg omtrent ingevoerde criteria – overzicht adviezen lokale overheden bij deze oproep
- betere afstemming met/informereren van beroepsfederaties vooraleer naar de sector te verspreiden.

Dank voor de aandacht voor dit dossier.

Dany Depreitere

Voorzitter UnieKO vzw